

Raadsvoorstel

Raadsvergadering van 14 november 2017

Datum coll.besl.	13 september 2017
Voorstel van	H. de Ruiter
Telefoonnr.	0224 – 210572
Registratienr.	17.056654
Onderwerp	Verordening Geluksbudget

Publiekssamenvatting

Uw raad wordt voorgesteld het Geluksbudget in te voeren. Met dit budget wil de gemeente voorkomen dat haar inwoners in een sociaal isolement komen. Door iets buitenshuis te ondernemen of op een manier iets te doen, gaat iemand zich beter voelen en wordt het welbevinden verhoogd. Een geldelijke bijdrage van maximaal € 500,- kan worden ingezet om een zelfgekozen activiteit vorm te geven als een eerste duwtje in de rug in de richting van maatschappelijke participatie.

Gevraagde besluit

De Verordening Geluksbudget Gemeente Schagen vast te stellen, waarvan de kern is dat inwoners met een laag inkomen die in een sociaal isolement zitten of dreigen daarin te geraken, in aanmerking komen voor een Geluksbudget. Het Geluksbudget is een geldelijke bijdrage van maximaal € 500,- in de kosten van een activiteit die moet bijdragen aan het duurzaam geluk van de desbetreffende inwoner.

Aanleiding en belang

Eind januari 2017 kwamen medewerkers en bestuurders van de gemeente Schagen in het Scagontheater bijeen om te brainstormen over het onderwerp 'geluk': hoe kunnen we het gelukgevoel van onze inwoners op een positieve manier beïnvloeden? Investeren in het geluk van de inwoners, zo blijkt uit wetenschappelijk onderzoek, leidt tot een verlaging van de zorgconsumptie. Tijdens deze conferentie kwamen drie gemeenten, te weten Roerdalen, Eindhoven en Almelo, aan het woord die reeds initiatieven hadden ondernomen om het gelukgevoel van hun inwoners te bevorderen.

Uw raad heeft naar aanleiding van deze conferentie aangegeven in navolging van de gemeente Almelo ook in de gemeente Schagen een Geluksbudget te willen invoeren. Uw raad heeft de daad bij het woord gevoegd door in de Nota van Uitgangspunten voor de begroting van 2018 op te laten nemen dat voor het Geluksbudget structureel een bedrag van € 100.000 per kalenderjaar wordt vrijgemaakt.

Ons college is opgedragen een effectieve en efficiënte regeling op te stellen, waarin de criteria zijn vastgelegd waaraan moet zijn voldaan om in aanmerking te komen voor het Geluksbudget. Effectief: de regeling dient bij te dragen aan het beoogde doel, namelijk het bevorderen van duurzaam geluk bij de inwoners door het stimuleren van de eigen kracht en sociale activering. Efficiënt: de regeling moet eenvoudig en goed uitvoerbaar zijn en de bureaucratische rompslomp voor zowel de burger als gemeente moet tot een minimum worden beperkt. Met andere woorden, het Geluksbudget dient regelarm te worden ingevoerd en zonder al te ingewikkelde aanvraagprocedure te worden uitgevoerd.

Centrale vraag

De centrale vraag is of uw raad een regeling wil vaststellen en daarvoor budget beschikbaar wil stellen om duurzaam geluk van kwetsbare inwoners te bevorderen.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het Geluksbudget heeft als doel het bevorderen van duurzaam geluk door het stimuleren van de eigen kracht en sociale activering. Het gaat uit van de autonomie en eigen mogelijkheden van mensen en activeert mensen om mee te doen en erbij te horen. Werken vanuit geluk geeft mensen die in een benarde positie zitten een duwtje in de rug dat werkt vanuit een positieve grondhouding.

Kader

De Nota van Uitgangspuntennotitie voor de begroting van 2018 .

Argumentatie

Het college stelt voor de regeling Geluksbudget in de vorm van een verordening vast te stellen. De voorliggende conceptverordening is eenvoudig en niet gedetailleerd, bevat geen ingewikkelde aanvraagprocedures, minimaliseert de administratieve lasten en is niet dichtgetimmerd. De kernpunten van deze regeling zijn:

- Doelstelling van de regeling

Doelstelling van het Geluksbudget is het bevorderen van duurzaam geluk door het bevorderen van de zelfredzaamheid en de deelname aan het maatschappelijk leven, waarbij de inzet van het Geluksbudget ertoe moet leiden dat deze mensen zich beter gaan voelen en dat hun sociaal isolement significant afneemt.

- Doelgroep regeling

Als concrete doelgroep richt het Geluksbudget zich op mensen die in een sociaal isolement zitten of dreigen daarin te geraken. Dit sociaal isolement dient het gevolg te zijn van:

- a. een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking;
- b. somatische, psychogeriatrische of psychiatrische aandoening;
- c. een psychosociaal probleem; of
- d. een sociaal probleem.

- Er wordt een inkomensgrens gehanteerd

Er geldt een inkomensgrens: het inkomen mag niet hoger zijn dan 130% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Beslissend is de hoogte van het inkomen in de maand waarop de aanvraag wordt ingediend.

- Intermediaire organisaties spelen een belangrijke rol bij de uitvoering van de regeling

Als concrete doelgroep richt het Geluksbudget zich op mensen die in een sociaal isolement zitten. Uitgangspunt is dat deze sociaalgeïsoleerden weliswaar veel thuis zijn, maar via intermediaire organisaties (MEE, Wonen Plus Welzijn etc.) wel op te sporen zijn. De gemeente gaat via deze professionals actief op zoek naar sociaalgeïsoleerden.

- Beslistermijn en uitbetaling Geluksbudget

Het college geeft de beschikking tot verlening van het Geluksbudget binnen zes weken na ontvangst van de aanvraag (wettelijk termijn 8 weken).

Het Geluksbudget wordt binnen vier weken na het geven van de beschikking uitbetaald. Dit in afwijking van artikel 4:87 lid 1 Awb, waarin is bepaald dat betaling dient te geschieden binnen 6 weken na de bekendmaking van de beschikking.

- Maximumbedrag

Het geluksbudget wordt vastgesteld op basis van de werkelijke kosten van de activiteit, met dien verstande dat het bedrag per aanvrager maximaal € 500,- bedraagt.

- Geluksbudget wordt een maal per kalenderjaar verstrekt

De burger kan slechts een maal per kalenderjaar voor het Geluksbudget in aanmerking komen. Als het doel nog niet is bereikt, kan in het daarop volgende kalenderjaar opnieuw een aanvraag worden ingediend.

- Hardheidsclausule

Indien toepassing van deze verordening leidt tot kennelijke hardheid, is het college bevoegd ten gunste van de belanghebbende van de bepaling(en) uit deze regeling af te wijken.

Alternatief

Uw raad zou ervoor kunnen kiezen om geen inkomenstoets te hanteren. Afgezien van de budgettaire risico's, geldt voor mensen met een hoger inkomen dat er voor hen geen of minder financiële beletselen zijn om deel te nemen aan laagdrempelige activiteiten teneinde sociaal isolement tegen te gaan.

Juridisch kader

De verstrekking van het Geluksbudget is gebaseerd op artikel 108 van de Gemeentewet. Dit artikel in de Gemeentewet biedt autonomie aan gemeentebesturen bij het inrichten van de 'gemeentelijke huishouding'. Dit betekent dat het beleid met betrekking tot het Geluksbudget moet worden neergelegd in een verordening die gebaseerd is op artikel 108 van de Gemeentewet.

Maatschappelijk draagvlak

De Wmo-adviesraad en de Cliëntenraad Participatiewet hebben op respectievelijk 7 juli 2017 en 6 juli 2017 advies uitgebracht.

De Cliëntenraad geeft aan het niet eens te zijn met de voorgestelde doelgroep. *“Ook zonder verstandelijke, lichamelijke of zintuigelijke beperking hetzij andere somatische psychogeriatrische of psychiatrische aandoeningen, zou een ieder die van een laag inkomen leeft, recht moeten hebben op een beetje Geluk (Als voorbeeld wordt een louter gezin gegeven, die niet in bovenstaande doelgroep past, maar waarvan de ouder toch ook recht zou moeten krijgen om iets voor zichzelf te kunnen doen)”*. De doelgroep van het Geluksbudget is echter groter dan hier nu wordt gesuggereerd. Het gaat niet alleen om personen die in een sociaal isolement zitten als gevolg van een beperking of aandoening, ook personen waarbij het sociaal isolement het gevolg is van een psychosociaal danwel sociaal probleem vallen onder de doelgroep. Voorbeelden van een sociaal probleem zijn werkloosheid en een schuldenproblematiek. Daarom valt niet in te zien waarom genoemde alleenstaande ouder niet binnen de doelgroep van het Geluksbudget zou kunnen vallen. Immers het sociaal isolement van deze alleenstaande ouder zou het gevolg kunnen zijn van een sociaal probleem, zoals werkloosheid.

De Wmo- adviesraad staat positief tegenover het voorstel. Zij zou naar aanleiding van de voorgestelde regeling het navolgende willen voorstellen.

- 1) Het Geluksbudget rechtstreeks uit te betalen aan de door de aanvrager gekozen instantie. Dit ter voorkoming van het eventueel verkeerd besteden van deze gelden, met alle gevolgen van dien.
- 2) Er moet duidelijker worden aangegeven dat het inkomen van de aanvrager niet hoger mag zijn dan 130% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

Uw raad wordt voorgesteld het eerste advies niet over te nemen. Het risico op oneigenlijk gebruik of misbruik van het Geluksbudget wordt zeer klein geacht. Wij verwachten dat de persoon in kwestie dermate intrinsiek is gemotiveerd, dat deze de door hem gekozen activiteit ook daadwerkelijk gaat uitvoeren en dat deze het budget niet aan een ander dan het beoogde doel zal uitgeven. Bovendien vindt binnen 9 maanden na het geven van de beschikking een evaluatiegesprek met belanghebbende plaats. Tijdens dit gesprek wordt onder meer gekeken of de activiteit daadwerkelijk is uitgevoerd en in hoeverre deze heeft bijgedragen aan het welbevinden van belanghebbende. Om de Wmo-adviesraad enigszins op dit punt tegemoet te komen, wordt uw raad voorgesteld een lid aan artikel 7 toe te voegen. Dit artikellid luidt als volgt: *“Het college betaalt het Geluksbudget uit aan de aanvrager, tenzij een gegronde vermoeden bestaat dat de aanvrager in kwestie niet in staat is zijn financiële belangen op adequate wijze te behartigen. In dat geval betaalt het college dit budget uit aan de instantie die de activiteit ten behoeve van de aanvrager organiseert.”*

Met betrekking tot het tweede advies kan worden opgemerkt dat bij de voorlichtingscampagne rondom het Geluksbudget ook aandacht zal worden besteed aan de inkomenstoets.

Financiële consequenties

Zoals vermeld heeft de raad voor de in- en de uitvoering van het Geluksbudget structureel € 100.000,- per jaar vrijgemaakt.

Communicatie van het besluit

De Verordening Geluksbudget gemeente Schagen dient op de gebruikelijke wijze te worden bekendgemaakt (publicatie via GVOP).

Daarnaast zal in samenspraak met het taakveld Communicatie een voorlichtingscampagne worden gestart rondom het Geluksbudget.

Realisatie van het besluit

Het risico bestaat dat de doelgroep in onvoldoende mate wordt bereikt. Ter beheersing van dit risico dient veel tijd en energie te worden gestoken in de bekendmaking van deze regeling. Daarnaast dienen de intermediaire organisaties, zoals Wonen Plus Welzijn en MEE, vanaf het begin te worden meegenomen in het proces. Ook dient te worden geïnvesteerd in een goede samenwerkingsrelatie tussen de gemeente en voornoemde intermediaire organisaties. Partijen dienen regelmatig bijeen te komen om ondervonden knelpunten in de uitvoering met elkaar te kunnen delen en in samenspraak met elkaar op zoek te gaan naar adequate oplossingen voor deze knelpunten.

Gelet op het vorenstaande, stellen wij u voor bijgaand besluit vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen,

gemeentesecretaris

Burgemeester

De heer N.H. Swellengrebel

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen

Gepubliceerde bijlagen:

- de concept-verordening Geluksbudget Gemeente Schagen;
- de adviezen van de Wmo-adviesraad en de Cliëntenraad Participatiewet.